

літератури, 2012. 280 с.

Abstract: revealed features of personality formation through the stages of its mental development.

Keywords: mental development, personality development, mental process.

*Науковій керівник – МІРОШКІНА Наталія,
канд. філос. наук, старший викладач кафедри економічної теорії та суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет
М. Миколаїв.*

ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО ПСИХІКУ. ПСИХІЧНІ ЯВИЩА

САБОДАШ Аліна, здобувачка вищої освіти

Спеціальність 053 Психологія

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: У роботі досліджується психіка як ключовий елемент, що впливає на сприйняття, емоції та поведінку людини. Психічне здоров'я важливе для адаптації до викликів та подолання стресу. Взаємозв'язок між когнітивними функціями та мотивацією формує наші цілі. Дослідження психології сприяє покращенню міжособистісних стосунків і має практичне застосування в різних сферах. У майбутньому психологія має потенціал для розвитку завдяки новим технологіям.

Ключові слова: психологія, психіка, психічні явища, предмет психології, дослідження, наука.

У даній роботі автор досліджує психологію як науку про психіку, її процеси, стани та властивості. Психіка є основним об'єктом вивчення, адже саме вона визначає здатність людини сприймати дійсність, обробляти інформацію та адаптувати свою поведінку в різних умовах. Основні психічні явища включають когнітивні процеси, такі як мислення, сприйняття та пам'ять, а також емоційні та вольові стани, які визначають емоційне реагування та прийняття рішень. У центрі уваги автора також знаходяться особистісні характеристики та фактори, що впливають на розвиток психіки.

Автор аналізує різні методи, що застосовуються в психологічних дослідженнях, серед яких спостереження, експериментальні підходи та психологічні тести. Вивчення цих методів дозволяє глибше зрозуміти, як відбувається формування і функціонування психічних процесів. Також приділяється увага класифікації психічних явищ: когнітивним, емоційним і вольовим процесам, а також станам і властивостям особистості.

Основною метою доповіді є глибоке дослідження психічних явищ і їхнього впливу на поведінку та життєдіяльність людини. Автор прагне показати, як різні методи дослідження психіки допомагають зрозуміти її механізми і застосовувати ці знання в практичних сферах, таких як медицина, освіта, соціальна робота та психологічна допомога.

Як зазначається у сучасному тлумачному психологічному словнику за редакцією Віктора Шапаря, «...психологія (від ір. *psyche* — душа і *logos* — слово) — наука, що вивчає процеси активного відображення людиною і тваринами об'єктивної реальності; найважливіший предмет психології — вивчення людської психіки та її вищої форми — свідомості. Ця наука охоплює психічні процеси, які впливають на діяльність, а також досліджує закономірності розвитку і функціонування психіки як унікальної форми життєдіяльності. Термін «психологія» з'явився у XVIII столітті і спочатку позначав «вчення про душу». Психолог — це фахівець, який займається теоретичними та практичними аспектами психології, допомагаючи людям у складних ситуаціях» [1, с. 393-394].

У психологічному словнику за редакцією Віталія Синявського автор термін «психологія» визначається як «...наука про закономірності виникнення, розвитку і функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності взагалі, і свідомості людини як конкретно-історичної особистості зокрема» [2, с. 245].

Кожна наука має свій специфічний предмет, який визначає її унікальність. Об'єктом сучасної психології є психічні явища, що відображають суб'єктивний досвід людини. Ці явища проявляються у формі психічних процесів і станів, які описуються психічними властивостями та особливостями.

Психічні процеси включають пізнавальні (сприймання, пам'ять, мислення), емоційні (емоції, почуття) та вольові (прагнення, самогальмування). Психічний стан відображає тривалі переживання, такі як уважність, настрій і рішучість. Формування психічних процесів і станів залежить від психічних

властивостей, які є сталими якісними характеристиками особистості, і специфічних психічних особливостей, як темперамент і здібності.

На думку доктора педагогічних наук Світлани Криштанович, «...предмет психології розвивався з часом, адаптуючись до нових поглядів на психіку. Пошук предмета психології є нормальним процесом у науковій діяльності. Щоб визначити предмет загальної психології, потрібно враховувати системні знання про душу, свідомість, поведінку, несвідоме та особистий досвід [3, с. 7].

За даними порталу української мови та культури «СловникUA», термін «психіка» має таке трактування: «...психіка – функція головного мозку, його здатність відображати об'єктивну дійсність. Психіка є одна із властивостей матерії, що виникла в процесі її розвитку (Психол., 1956, 3); прояв цієї здатності конкретно у кого-небудь; душевна організація людини. Я знаю, що твій нервовий стан залежить на більшу половину від моральних причин, але ж психіка психікою, а фізика фізикою (Л. Укр., V, 1956, 223); Лікар, як ніхто інший, мав змогу бачити людину розкритою перед ним і в усіх тонкощах плутаної людської психіки (Смолич, День..., 1950, 169); Залишки і пережитки минулого, прищеплені культурою панівних класів, ще на кожному кроці виявлялись в психіці, в емоціях, в художніх смаках людей (Поезія..., 1956, 211)» [4].

Психіка людини є складним і важливим елементом нашого існування, впливаючи на все, що ми робимо. Вона формує наше сприйняття світу, а також визначає, як ми відчуваємо, думаємо і діємо в різних ситуаціях. Завдяки психічним процесам ми можемо аналізувати інформацію, приймати рішення та реагувати на виклики. Емоційна сфера психіки відіграє ключову роль у нашому житті, допомагаючи справлятися зі стресом і труднощами. Здоровий психічний стан підвищує впевненість і дозволяє досягати цілей, тоді як емоційний дисбаланс може призвести до проблем у комунікації. Регуляція інстинктів і імпульсів є ще однією важливою функцією психіки, що дозволяє нам уникати небезпечних ситуацій та взаємодіяти на соціально прийнятному рівні. Порушення психічного стану може негативно вплинути на всі аспекти життя.

Психіка формує наше сприйняття світу і впливає на адаптацію та розвиток. Підтримка психічного здоров'я є пріоритетом, щоб не втратити важливі аспекти нашого життя.

Отже, психологія є наукою, що досліджує психічні явища, такі як сприйняття, пам'ять, мислення і емоції, які впливають на наше повсякденне життя. Ці процеси взаємопов'язані: когнітивні функції формують наше сприйняття світу, а емоції визначають наші реакції на різні ситуації. Мотивація є ключовою силою, що спонукає нас до дій і формує наші цілі.

Дослідження в психології важливі не тільки для розуміння себе і інших, але й для покращення міжособистісних стосунків у суспільстві. Вони мають практичне застосування в медичній, освітній та соціальній сферах, сприяючи покращенню психічного здоров'я. У майбутньому психологія має великий потенціал для розвитку, завдяки новим технологіям, які відкриють нові горизонти для дослідження психіки і підвищення якості життя.

Література:

1. Шапар В.Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків : Прапор, 2007. 640 с.

2. Синявський В.В. Психологічний словник/ Авт.-уклад. В.В.Синявський, О.П.Сергеєнкова/ За ред.. Н.А.Побірченко. Київ, 2007. 336 с.

3. Криштанович С.В. Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології : лекція 1 з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» для студентів спеціальностей 227 «Фізична терапія, ерготерапія», рівня освіти : бакалавр / уклад. Криштанович С. В. Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2022. 23 с.

4. Інформаційний портал української мови та культури «СловникUA». URL: <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=психіка> (дата звернення: 26.09.2024)

Abstract: *The work examines the psyche as a key element affecting human perception, emotions, and behavior. Mental health is important for adapting to challenges and coping with stress. The relationship between cognitive functions and motivation shapes our goals. The study of psychology contributes to the improvement of interpersonal relationships and has practical applications in various fields. In the future, psychology has the potential to develop thanks to new technologies.*

Key words: *psychology, psyche, mental phenomena, subject of psychology, research, science.*

***Науковий керівник – КОНОПЛЯНИК Дмитро,
асистент кафедри економічної теорії і суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***